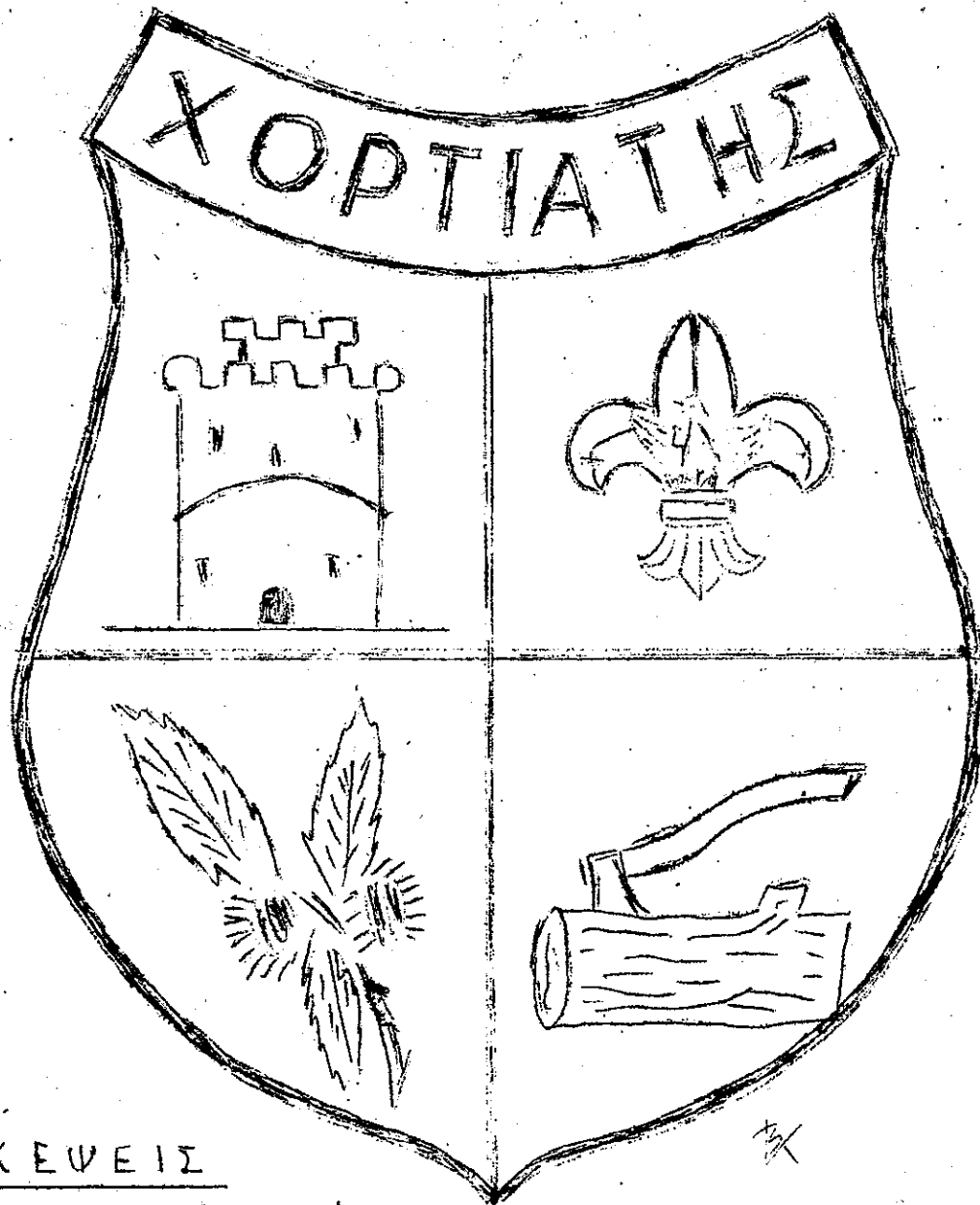

ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟΜΙΛΙΑ:
ΥΠΟ ΔΕΙΜΝΗΣΤΟΥ + ΑΝΔΡΕΑ ΒΑΛΤΑΛΟΡΟΥ.

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

ΓΥΡΦ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΤΩΝ ΝΕΩΝ

1975 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

καί ὀφείλονται συνήθως σέ παθολογικές καταστάσεις ἄγχους ἢ υπερκοπώσεως.

Δέν εἶναι σπάνια τά φαινόμενα ἀτόμων ὑψηλῆς μορφωτικῆς στάθμης πού ἐπιδεικνύουν ὑψηλό παραλογισμό ἢ καί μία ἀνεξήγητη ἰδιορρυθμία στόν τρόπο τῆς σκέψεως καί τῆς ἐνεργείας, ἰδίως σέ περιπτώσεις πού σάν ἄτομα ἀσχολοῦνται 1000/0 μέ ἕνα μόνον ἀντικείμενον καί δέν ἔχουν "HOBBIES" πράγμα πού ἀποδεικνύει τό πόση ἀνάγκη ἔχει ὁ ἄνθρωπος νά ἀλλάζη περιβάλλον καί ἀντικείμενον ἀπασχολήσεως στόν ἐλεύθερο ἐπαγγελματικό χρόνο του.

Ἡ ψυχική καλλιέργεια ἐξυφώνει τόν ἄνθρωπο προσδίδει σ' αὐτόν τίς ἰδιότητες τῆς ἀγάπης καί τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ἐμπλουτίζει τόν συναισθηματικό του κόσμον. Οἱ παράγοντες τοῦ περιβάλλοντος στήν περίοδο κυρίως τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀτόμου παίζουν σπουδαῖο ρόλο στόν ἐμπλουτισμό τοῦ συναισθηματικοῦ κόσμου καί τόν τρόπο ἐκδηλώσεώς του.

Τέλος ἡ λογική καί τό συναίσθημα συχνά δέν συγκλίνουν καί στίς περιπτώσεις τῆς ἀποκλίσεως ἡ συνισταμένη κατεύθυνση ἀποκλίνει λίγο ἢ πολύ ἀπό τήν ψυχρή λογική ἀνάλογα μέ τό μέγεθος τοῦ συναισθήματος.

Ἡ παραδοχή αὐτή ἐξηγεῖ παράτολμες ἢ καί παράλογες ἐνέργειες ἢ προσπάθειες ἀνθρώπων ὅπως μιᾶς μάννας πού ὀδηγεῖται στόν θάνατο γιά νά σώσῃ τό παιδί της, πολεμιστῶν πού ἀνθίστανται ἢ ἐκτίθενται χωρίς καμμία πιθανότητα ἐπιτυχίας (ἡ Πατρίδα μας ἔχει σωρεῖα παραδειγμάτων) κ.ἄ.

Μέ τίς προϋποθέσεις αὐτές θά σᾶς πρότεινα νά κατατάξουμε τίς ἀνθρώπινες ἀνάγκες σέ τρεῖς κατηγορίες: στίς ὑλικές, τίς πνευματικές καί τίς ψυχικές καί νά διερευνήσουμε τήν ἐξέλιξη τῆς προσπάθειας πού καταβάλλει ὁ ἄνθρωπος γιά νά τίς καλύψῃ, σημειώνοντας ἢ ὑπογραμμίζοντας τά σημεῖα πρόοδου ἢ ὑστερήσεως ἢ ἀκόμα τά προβλήματα πού ἀνακύπτουν μέ τήν ἐξέλιξη αὐτή.

Ἐπειδή ὅμως μία προσκοπική προσπάθεια ἀναλύσεως ἐνός θέματος ἢ ἐνός προβλήματος δέν ὀλοκληροῦται ἂν δέν συμπληρωθῇ μέ μία σύνθεση, μέ τήν χάραξη πρακτικῶν κατευθύνσεων ἐφαρμογῆς, θά πρέπει νά σταθμίσουμε τελικά καί νά κινήσουμε τοὺς παράγοντες ἐκείνους πού μποροῦν νά συμβάλουν σέ μία ἁρμονική, προοδευτική καί συντονισμένη κάλυψη τῶν ὑλικῶν, πνευματικῶν καί ψυχικῶν ἀναγκῶν, δηλαδή σέ μία πραγματική καί ὀλοκληρωμένη πρόοδο τοῦ ἀνθρώπου, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι καλύπτοντας μία ἀνάγκη δημιουργοῦμε ἕνα πρόβλημα καί ὅτι ἡ πρόοδος στόν τεχνικό καί πνευματικό τομέα προκαλεῖ νέες ἀνάγκες πού προβάλλουν σάν καινούργιοι στό-

χοι σ'αυτή τήν συνεχή προσπάθεια εξέλιξεως.

II. ΟΙ ΥΛΙΚΕΣ ΑΝΑΓΧΕΣ ΚΑΙ Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

Οι πρώτες έμπειρικές γνώσεις, ή παρατήρησις, ή υπόθεσις, ή θεωρεία και τό πείραμα έδημιούργησαν τίς βάσεις τής αναπτύξεως τών θετικών επιστημών και τών εφαρμογών τους στους αντίστοιχους τομείς τής τεχνολογίας και τής Ιατρικής.

Η έξερεύνησις, από τόν κόσμο του άτομου μέχρι τόν κόσμο του διαστήματος, έξύφωσε τίς δυνατότητες και τά μέσα διαβιώσεως πνευματικής Ικανοποιήσεως και ψυχικής τέρψεως και διάνοιξε νέους όρίζοντες δραστηριότητος πλουτίζοντας συγχρόνως και τόν πνευματικό μας κόσμο κατά τρόπο έκπληκτικό.

Μυριάδες τών εφαρμογών τής τεχνολογίας πού χαιρόμαστε και απολαμβάνουμε σήμερα συνδυάζονται μέ τήν προσπάθεια αποκτήσεως νέων γνώσεων πού θα όδηγήσουν σε νέες τεχνικές πραγματοποιήσεις άγνώστου σήμερα έκτάσεως και σημασίας, μά πού είναι βέβαιο ότι θα έξυψώσουν έκπληκτικά τό βιοτικό μας επίπεδο και θα καλύφουν νέες υλικές και πνευματικές ανάγκες.

Εύνδρομη ή πρόοδος τής Ιατρικής, στηριγμένη κυρίως στην φυσιολογία και βιοχημεία, έπέτυχε θαύματα μέ τήν ανάπτυξη όλων τών κλάδων τής και είδικώτερα τής χειρουργικής, καρδιολογίας, παθολογικής ανατομίας και ψυχιατρικής, μέ συνοπτικό δείκτη τής προόδου αυτής τήν άνοδική καμπύλη εξέλιξεως του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

Είναι γεγονός άναμφισβήτητο πώς ή κάλυψη τών υλικών αναγκών μέ τήν πρόοδο του τεχνικού πολιτισμού όδηγεϊ συνεχώς σε νέα έπιτεύγματα αλλά και δημιουργεί νέα προβλήματα ούσιώδη και λεπτά πού ή λύση τους άποτελεϊ ούσιώδη άνάγκη, μέ αντίστοιχες έπιπτώσεις στον κύκλο τών πνευματικών και ψυχικών αναγκών και προβλημάτων.

I. Η τεχνική πρόοδος δέν έπιτελείται μέ τόν ίδιο ρυθμόσ' όλες τίς χώρες μέ άποτέλεσμα τό χάσμα τής διαφορᾶς του έκπολιτιστικού επιπέδου τών λαών, νά έκτείνεται, μέ άμεσες έπιπτώσεις επί τής πνευματικής και ψυχικής καλλιέργειας τών ανθρώπων πού ζούν στις λεγόμενες χώρες σε άνάπτυξη. Τό πρόβλημα μένει έλυτο, γιατί άφ' ενός μέν οι πρώτες ύλες ή τεχνολογία και ή παράδοση τών χωρών αυτών δέν έπιτρέπουν ένα στοιχειώδη ανταγωνισμό προς τίς ανεπτυγμένες χώρες στην παραγωγή τών αγαθών, τήν πνευματική ανάπτυξη, τήν κατασκευή τών κτισμάτων, άφ' άλλου δέ τά νεώτερα μέσα επικοινωνίας και οι επαφές μέ τόν κόσμο όλόκληρο, δημιουργούν στους ανθρώπους τών χωρών πού μειονεκτούν συμπλέγ-

ματα κατωτερότητας, τάση προς μετανάστευση και αίσθημα απογοητεύσεως. Οι φυλετικές διαφορές πολυπλοκοποιούν τά πράγματα.

Διερωτάται κανείς, είναι δυνατόν οι άνθρωποι των ανεπτυγμένων χωρών να καλύψουν την ανάγκη γεφυρώσεως αυτού του χάσματος προσφέροντας με αμειδιότητα την βοήθεια, την αγάπη και την συνεργασία τους;

2. Οι άνεσεις του τεχνικού πολιτισμού ανεξάρτητες από τον συνεχώς αυξανόμενο ρυθμόν της ζωής και τό ψυχικό άγχος πού τόν συνοδεύει έχουν δημιουργήσει ένα πρόβλημα πού συνεχώς επιτείνεται και κλονίζει την υγεία των ανθρώπων. Η καθιστική ζωή μέ τις κυκλοφορικές της επιπλοκές, ή μείωση των κινήσεων στό ελάχιστο γιά τούς ενήλικες και ή άδρανοποίηση των παιδιών πού καθυλώνονται κάθε βράδυ μπροστά στην τηλεόραση, έχει προκαλέσει σημαντικώτατες έρευνες της καρδιολογίας γιά τούς μεγάλους και της παιδαγωγικής ψιά τούς μικρούς.

!! Τά αυτοκίνητα σκοτώνουν άργά αλλά σταθερά τούς οδηγούς τουξ λέγει ο διάσημος καρδιολόγος Δρ. WITTE ή δέ ζωή της πολυκατοικίας ο συχνός κίνηματογράφος και ή τηλεόραση περιορίζουν την άγχίνοια και την συνδυασμένη δράση μυαλού και χεριών, δηλαδή την πνευματική και σωματική δραστηριότητα των παιδιών, όπως υποστηρίζουν οι περισσότεροι παιδαγωγοί και ψυχολόγοι σήμερα.

"Αν μαζί μ' αυτά σκεφθώ κανείς τό πόσο ή αναλογία της ζωής στό ύπαιθρο έν σχέσει προς τό έποπνικτικό περιβάλλον των πόλεων έχει μειωθώ δέν είναι δύσκολο να συμφωνήση όσο ποτέ άλλοτε στην ανάγκη όπως οι ενήλικες κινούνται συστηματικά και επισκέπτονται τό ύπαιθρο μέ την μεγαλύτερη δυνατή συχνότητα και τά παιδιά ή οι νέοι απασχολούνται μέ τόν άθλητισμό κινούνται, παίζουν, κατασκηνώνουν και εργάζονται έντονα στή φύση, αναπτύσσοντας μια ευεργετική αυτενέργεια μέ απλά μέσα και μέσα στό ζωντανό και ζωογόνο περιβάλλον της.

3. Όμως, ή άρραία μας φύση, τό υπέροχο θεϊκό δημιούργημα, τό τελειότερο και πιο ποικίλλο έπιστημονικό εργαστήριο ή εργοστάσιο πού έμπνέει και διδάσκει κατά τόν πιο έμπρακτο τρόπο την τελειότητα και την αποτελεσματικότητα των όμαλων μεταβολών και άβιάστων εξελίξεων, τό ζωογόνο περιβάλλον της γαλήνης, της ήρεμίας και της αποτοξινώσεως πού τόσο χρειαζόμαστε σήμερα δέχεται ένα άνηλεή πόλεμο από πλευράς πολιτισμού μέ την άλόγιστη χρήση γεωργικών φαρμάκων πού έφήνουν καταστρεπτικά κατάλοιπα γιά όλους τούς οργανισμούς, την άθρόα διοχέτευση λυμάτων εργοστασίων στις λίμνες, στις θάλασσες και τά ποτάμια της, τά καυσάερια των βιομηχανιών και των αυτοκινήτων, τις άδικαιολόγητες έκχερ-

σώσεις και χίλιες δυό ανθρώπινες επεμβάσεις πού τείνουν νά διαταράξουν τήν ισορροπία τους και νά προκαλέσουν ούσιώδεις αλλοιώσεις και θανατώσεις στόν κύκλο τών οργανισμών της (φυτῶν ἢ ζώων) και νά συντελέσουν ὥστε νά μειωθῇ ἀφάνταστα ἡ προσφορά τους στόν ἄνθρωπο μέ καταστρεπτικά ἐπακόλουθα (παραδείγματα).

Ἡ φύση δέν ἀποτελεῖ σήμερα ἕνα ἐνδεδειγμένο περιβάλλον ζωῆς δράσεως ἢ κινήσεως, ἀλλά μιά ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ προϋπόθεση γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ ἀνθρώπου και συνεπῶς ἔχει τήν ἴδια ἀνάγκη προστασίας γιά νά μή καταντήση νεκρή και ἔγונה.

Ἐπίσης ὁ διάσημος ἀνθρωπιστής ALBERT SCHWEITZER λέγει χαρακτηριστικά: "Εἶμαι ζωή πού θέλει νά ζήσῃ μέσα στή ζωή".

" Ὁ ἄνθρωπος ἔχασε τήν ικανότητα νά προβλέπῃ τήν καταστροφή ὅπου τείνει νά τόν ὀδηγήσῃ ὁ πολιτισμός."

Δέν εἶναι παράλογο νά ἰσχυρισθῇ κανεῖς σήμερα πῶς ἡ ἔρευνα και ἡ προσπάθεια συντηρήσεως τῆς φύσης και τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἀξίζει τόσο ὅσο και ἡ ἰατρική ἔρευνα ἢ ἐφαρμογή και εἶναι ἐπίκαιρη ἡ νύξη τοῦ θέματος μέ τήν προσπάθεια πού καταβάλλεται σέ παγκόσμια κλίμακα σήμερα μέ τήν συμμετοχή ἔθνων, οργανισμῶν και ὀργανώσεων.

Στήν προσπάθεια αὐτή ὁ ἐπισκοπισμός ἔχει πρωτεύουσα θέση ὄχι ἀπλῶς γιά λόγους ἀνάγκης ἀλλά διά λόγους πιστῆς ἀνταποκρίσεως στίς ἀρχές και στίς μεθόδους των.

" Ἀγάπη, ζωή, μελέτη τῆς φύσεως σημαίνει ὁσόροπη ἀνάπτυξη τοῦ χαρακτῆρος, τῆς υγείας και τών γνώσεων " λέγει ὁ Β.Ρ.

III. Πνευματική πρόοδος:

Ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος εἶναι συνδεδεμένη μέ τήν τεχνική ἐξέλιξη γιά δυό λόγους:

α) Γιατί τά τεχνικά μέσα ἀποτελοῦν πάντοτε ούσιώδη παράγοντα ἀναπτύξεως (ἀνάπτυξη τρόπων ἐκτυπώσεως και διαδόσεως τοῦ βιβλίου, γραφομηχανή, ἐπικοινωνίες, αἴθουσες διαλέξεων, ὄργανα μελέτης, μεταφράσεις τεχνικά μέσα στήν μουσική, τήν ἀρχαιολογία, τίς καλές τέχνες κλπ).

β) Γιατί οἱ πρῶτοι πνευματικοί ἄνθρωποι ἦσαν οἱ πανεπιστήμονες και τεχνολόγοι τῆς ἐποχῆς, ἐνῶ ὀνομαστοί φιλόσοφοι ὑπῆρξαν αὐθεντίες τών φυσικομαθηματικῶν κλάδων (Θαλῆς, Δημόκριτος, Ἀριστοτέλης, DESCARTES, PASCAL, LEIBNITZ).

Ἡ σχέση μαθηματικῶν φυσικῆς και φιλοσοφίας εἶναι στενή χωρίς δυνατότητα σαφοῦς χαραξέως διαχωριστικῶν ὀρίων.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς ἡ πνευματική πρόοδος παρουσιάζει μιά καταπληκτική ἐξέλιξη σέ σημεῖο πού νά μὴν εἶναι δυνατόν νά

παρακολουθηθῆ συστηματικά.

Ιεραμερίζοντας τήν προσφορά τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν πού ἄρρηκτα συνδέονται καί κατευθύνουν τήν τεχνολογία, οἱ φιλοσοφικοί κλάδοι τῆς ψυχολογίας, τῆς ἱστορίας καί τῆς ἀρχαιολογίας, οἱ νομικές, πολιτικές καί οἰκονομικές ἐπιστῆμες, προσφέρουν σέ συνδυασμό μέ τήν λογοτεχνία, τήν μουσική καί τήν ἐπείρεια τῶν κλάδων τῶν καλῶν τεχνῶν, μιά ποικιλία πνευματικῆς τροφῆς καί ψυχικῆς ἱκανοποιήσεως πού ἐκφράζουν ἐμπληκτικά τίς σκέψεις, τήν νοοτροπία, τίς ἐπιθυμίες καί τά προβλήματα τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων.

Εἶναι τόσο ὑψηλό τό ποιοτικό ἐπίπεδο τῆς σύγχρονης παραγωγῆς καί τόσο εὐρεῖα ἡ ἔκταση τῶν τομέων πού καλύπτει, ὥστε ἓνα "HOBBY" ἓνα ἐγκυκλοπαιδικό ἢ ἐρασιτεχνικό ἐνδιαφέρον μιά ἐξωεπαγγελματική διάθεση χρόνου καί μιά γενική πνευματική κατάρτιση. δέν ἐρκοῦν καί δυσκολεύουν ἀφάνταστα σήμερα στό νά μελετήσῃ κανεῖς μέ βάθος καί πληρότητα τήν τεχνοτροπία, τήν ἐξέλιξη καί τά ἐπιτεύγματα ἔστω καί σέ ἓνα τομέα.

Ἔτσι δημιουργεῖται σήμερα ἓνα παράξενο πρόβλημα ἀνάλογο μέ τήν συσσώρευση τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων πού δυσχεραίνει τήν ἀνάπτυξη μιᾶς πλήρους μέσης Ἐκπαιδεύσεως λόγῳ τοῦ ὄγκου τῆς ὕλης ἀλλά καί μιᾶς γενικῆς ἐπιστημονικῆς κατάρτισεως.

Ἡ κάλυψη τῆς ἀνάγκης στρέφεται πρὸς τήν αὐξηση τῶν εἰδικοτήτων καί διαφοροποίησιν νέων, ἀναλόγων πρὸς τήν πνευματική καί τεχνολογική ἐξέλιξη καί τό περίεργο εἶναι ὅτι καί τά γενικά ἐρασιτεχνικά ἐνδιαφέροντα πρὸς τούς διαφορούς τομεῖς ἔρχισαν νά ἐξειδικεύωνται πρῶτα πού δέν εἶναι καί τόσο εὐχάριστο γιατί ὁδηγεῖ σέ μονομερεῖς ἱκανοποιήσεις.

Ὁ θεσμός τῶν εἰδικοτήτων πού ὁ Προσηοπισμός καλλιεργεῖ ἀπό καταβολῆς, ἀποτελεῖ σήμερα οὐσιώδη ἀνάγκη ἀναπτύξεως καί προσανατολισμοῦ τοῦ νέου, εἶναι δέ μιά ἐπιτακτική ἀνάγκη ἢ συνεχῆς ἀνανέωσης τῶν ἀπαιτήσεων τῶν κτηχίων εἰδικοτήτων σύμφωνα μέ τήν ραγδαία ἐξέλιξη πού παρουσιάζουν κυρίως οἱ τεχνολογικοί τομεῖς. Ὅμως ἡ στροφή πρὸς τήν εἰδικότητα δέν πρέπει νά γίνεται πρόωρα πρέπει νά ἀποτελεῖ τήν συνέχεια μιᾶς πλήρους γενικῆς κατάρτισεως.

Ἡ πνευματική ἀνάπτυξη στή χώρα μας εἶναι ἀξιόλογη μέ μιά αὐξουσα θεωρητική καί ἐφαρμοσμένη ἔρευνα σέ ὅλους τούς ἐπιστημονικούς καί τεχνολογικούς κλάδους, μέ τήν αὐξηση τῶν ἀνωτάτων σχολῶν καί μέ τήν παραγωγή πνευματικῆς τροφῆς ἐμπλεκτικῆς ποιότητος στόν τομέα τῆς λογοτεχνίας, τῆς μουσικῆς,

του θεάτρου, του κινηματογράφου, των καλών τεχνών κ.ά.

Ενώ όμως η νεώτερη λογοτεχνία, τό θέατρο, οί καλές τέχνες ο κινηματογράφος παρουσιάζουν μιά μεγάλη ποικιλία έργων από πλευρᾶς είδους, κατηγορίας, τεχνοτροπίας, οί συνθέται τῆς μουσικῆς καί του Ἑλληνικοῦ τραγουδιοῦ χωρίς νά ἀμφισβητεῖται τό ὑψηλό επίπεδο τῶν έργων τους, παραδεικτῶν σ' ὅλο τόν κόσμο σήμερα, περιορίζονται συνήθως σέ μοτίβα μελαγχολικοῦ τόνου, θλίψεως καί πολλές φορές καταθλίψεως, χωρίς νά ἐκφράζουν παρά σέ μικρό ποσοστό τήν εὐθυμία, τήν αἰσιοδοξία καί τό χαρούμενο πνεῦμα τοῦ λαοῦ μας.

Εἶναι μιά ιδιαίτερη Ἑλληνική ἀνάγκη κυρίως ψυχική πού νομίζω ὅτι δέν τῆς ἔχει δοθῆ μεγάλη προσοχή.

Ἡ πνευματική ἀνάπτυξη ἔχει ποικίλλει καί ἀνεβάσει τήν ψυχαγωγία, ἕνα ἀπαραίτητο διάλειμμα τῆς ζωῆς πού τόσο ἀνάγκη ἔχει ὁ ἄνθρωπος γιά νά ἀπαλύνη τό ἄγχος του, νά ἡρεμησῆ νά ἀνανεώσῃ τίς δυνάμεις του.

IV. Ψυχικές ἀνάγκες καί ἀνθρωπισμός:

Ὅμως οί πιά ἀνθρώπινες ἀνάγκες εἶναι ἐκεῖνες πού ὑποσυνείδητα προβάλλουν μέσα μας ἢ πηγάζουν ἀπό τήν συμβολή τῆς λογικῆς καί τοῦ συναισθήματος, εἶναι ἐκεῖνες πού ἐκφράζουν ἀνθρωπιά, ζεστασιά, συμβολή στήν διαμόρφωση τῆς πραγματικῆς εὐτυχίας, ἐκεῖνες πού πρέπει νά συμβάλλουν νά γίνῃ ὁ ἄνθρωπος περισσότερο ἄνθρωπος, ζῶντας μέσα σέ ἄνθρωπους, εἶναι ἐκεῖνες πού θέλουν, νά φωλιάσουν στήν ψυχὴ καθενός ἀπό μᾶς, ὄχι, σάν μιά νομική ἐπιβολή μᾶς σάν μιά συνισταμένη ἐσωτερική ἀνάγκη πρακτικῆς ἐκφράσεως τῶν ἀνθρωπίνων ἠθικῶν ἀξιών πού περικλείουν οί ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ καί ἴσως πιά ἔτι ἴσου περιεκτικῶς ὁ Νόμος καί ἡ Ὑπόσχεση τοῦ Προσκόπου.

" Σεβασμός γιά τή ζωή εἶναι μιά ἔννοια πού κλείνει μέσα της κάθε τί πού λέγεται ἀγάπη, ἀφοσίωση, συμπάθεια, ἀνθρωπιά " λέγει ὁ ALBERT SCHWEITZER.

Εἶναι ἴσως ἡ πιά δύσκολη ἢ πιά κουραστική, μᾶς ἡ πιά ὠραία καί πιά ἐποποιική, ἢ προσπάθεια τῆς ψυχικῆς καλλιέργειας τοῦ ἀνθρώπου γιά νά γίνῃ περισσότερο ἄνθρωπος καί νά βρῆ ὁ ἴδιος τήν εὐτυχία του.

...Καί πρὸς μεγάλη ἀπογοήτευση, στόν τομέα αὐτό ἡ ἀνθρωπότητα μέ τά κολοσσιαῖα τεχνικά καί πνευματικά ἐπιτεύγματα ὄχι μόνο δέν παρουσίασε ἀνάλογη πρόοδο ἀλλά κάνει βήματα πρὸς τά πίσω, ὅπως ἀποδεικνύουν οί καθημερινά ἐκδηλούμενες

και αυξανόμενες ανθρώπινες αδυναμίες, οι κοινωνικές αδικίες, η εξέλιξη του έγκλήματος, οι έξοντωτικοί, πόλεμοι με τα νεώτερα "έπιστημονικά μέσα", η κατοπίαση δικαιωμάτων και έλευθέρων, πολλές φορές για λόγους γοήτρου κ.ά.

Τά κενά ή μάλλον τά πλήγματα που έποτελούν την αίτια του φαίνομένου προέρχονται από πολλές πλευρές και μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις αξίζει να αναφερθούν:

(I) Πρόβλημα παρουσιάζεται στην ανάγκη στενής φιλίας και συνεργασίας των λαών μεταξύ τους ώστε οι ειρηνικές προσπάθειες και η ανάπτυξη του ανθρώπου να απορροφήσουν τον κύριο όγκο του ενδιαφέροντος χωρίς φόβους και επιφυλάξεις. Δυστυχώς, οι συνεννοήσεις μεταξύ των κυβερνήσεων των διαφόρων χωρών δεν τελεσφορούν γιατί γίνονται με γνώμονα τό σύμφερον, την πολιτική και τό γοήτρο κάθε χώρας και όχι μέ κίνητρον την αγάπη, την καλωσύνη ή έστω την απλή διάθεση ανιδιοτέλειας και προσφοράς προς τον άγνωστο άνθρωπο με τίς τόσες υλικές, πνευματικές και ψυχικές ανάγκες που μόνιμη προϋπόθεση καλύψεως έχουν μια συνεχή ειρήνη και αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των λαών.

Τό αποτέλεσμα είναι ^{οι} χώρες να διαχωρίζονται σε αντίπαλα στρατόπεδα, ομάδες ή μπλόκι συμμαχίας, τά δέ ένωμένα "εθνη παρά τίς προσπάθειες καλοπροαιρέτων προσωπικοτήτων να είναι μόνον " κατ'εύφημισμόν ένωμένα".

Σ'ένα κόσμο έλευθέρων ανθρώπων, όπως σ'αυτόν που είμεθα ευτυχείς που ανήκουμε, υπάρχει μία άλλη κατεύθυνσις. Είναι η ανάπτυξις των ανθρώπινων σχέσεων ανεξαρτήτως συνόρων, πολιτικών, πολιτειακών ή φυλετικών διαφορών, όπου ο άνθρωπος συνδέεται με τον άνθρωπο χωρίς συμφέροντα και επιφυλάξεις, υποκινούμενος από μια ψυχική ανάγκη.

Στό σημείο αυτό την πρωτοπορεία έχει η "Παγκόσμια Οδηγική και Προσκοπική Αδελφότης" με 20 εκατομμύρια άγοριών και κοριτσιών που παράλληλα προς την βαθιά πίστι τους στά 'Εθνικά τους ιδανικά και, την εκτέλεση του καθήκοντός προς την Πατρίδα, καλλιεργούνται στό πνεύμα της παγκόσμιας φιλίας και αγάπης, τόσο με τίς αρχές της προσχέσεως και του Νόμου όσο και με την κοινή ζωή, τίς κοινές δράσεις και κατασκευώσεις, τά κοινά ενδιαφέροντα που προσφέρουν τά JAMBOREE, οι διεθνείς συναντήσεις και ανταλλαγές, οι συναντήσεις JULIET LOW και οι όμολογές τους, η έλληλοφιλοξενία, οι διεθνείς εκπαιδεύσεις τά συνέδρια κ.ά.

Είναι μια παγκόσμια στενήφιλία, ένας αδελφικός σύνδεσμος χωρίς σύνορα και συμφέροντα, με σεβασμό προς τίς παραδόσεις

καί τά ἔθνικά ἰδανικά τοῦ ἔλλου πού καλλιεργεῖται στά πλαίσια μιᾶς ωραίας ἀνθρωπιστικῆς ἰδεολογίας καί μιᾶς κινήσεως νεότητος μέ ἀκατάλυτες ἀρχές καί συνεχῶς συγχρονιζόμενες μεθόδους πού καλύπτουνας τίς φυσικές ἀνάγκες καί τάσεις τῶν παιδιῶν καί τῶν νέων κάθε ἡλικίας, συμβάλλει στήν ἐκπαίδευση καί διαπαιδαγώγησή τους.

Αὐτός ὁ ἄδολος, ἀνιδιοτελής σύνδεσμος συμβάλλει μέ τήν ἐπέκτασή του στή μελλοντική ἐδραίωση μιᾶς πραγματικῆς παγκοσμίου εἰρήνης, φιλίας καί συνεργασίας, πού στηρίζεται στίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μεταξ' ὧν τῶν ἀνεξαρτήτως χρώματος, χώρας ἢ πολιτικῶν ἀντιλήψεων καί ὄχι στίς πολιτικές διαπραγματεύσεις ἢ τίς συμβατικές σχέσεις τῶν ἔθνων.

(2) Μά καί οἱ ἄνθρωποι πού ζοῦν στό ἐσωτερικό μιᾶς χώρας, μιᾶς πολέως ἐνός χωριοῦ ἔχουν ἀνάγκη πῶν ἀνθρώπων γιά νά καλύψουν μιά ἀνάγκη ὕλική, πνευματική ἢ ψυχική, νά ἐπιτύχουν κάτι ἢ νά συμβάλλουν σέ κάτι.

Σήμερα ὅσο πότε ἄλλοτε προβάλλει ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας ἀνθρώπων διαφόρων κλάδων καί εἰδιοτήτων σέ μιά συντονισμένη προσπάθεια γιά ἓνα κοινό σκοπό, ἐρευνητικό, ἐπιστημονικό, παραγωγικό, ἐκπαιδευτικό, κοινωνικό, ἰδεολογικό κ.ἄ.

Δυστυχῶς ὁ ρυθμός τῆς ζωῆς περιώρισε τίς ἀνθρώπινες ἐπαφές μόνον σέ ἐπαγγελματικούς σκοπούς, τυπικά ἐπίπεδα καί ἐκλείσε τοὺς ἀνθρώπους στά στενά οἰκογενειακά ποὺς πλαίσια.

Ἡ ἀποξένωση αὐτή πού εὐτυχῶς στή χώρα μας δέν ἔχει ἀκόμη προχωρήσει, ἀφ' ἐνός μὲν μᾶς στερεῖ ἀπό τήν χαρά τῆς ἐποικοδομητικῆς συναναστροφῆς ἀφ' ἑτέρου δέ μᾶς κάνει ἀπεθεῖς καί ἀδιάφορους μπροστά στά καθημερινά ἀνθρώπινα προβλήματα σέ κάθε τί πού συμβαίνει ἔξω ἀπό μᾶς. Τό πνεῦμα τοῦ "δέν μέ νοιάζει", τοῦ "δέν ἔχω καιρό γιά χάσιμο", τοῦ "ἄς φροντίση τό κράτος γι' αὐτό" κλπ προκαλεῖ μιά ἀτονία καί παγερότητα στίς ἀνθρώπινες σχέσεις, ἀφήνοντας ἀνάλυπτες τίς οὐσιώδεις ψυχικές ἀνθρώπινες ἀνάγκες, ἐμποδίζοντας τίς ἀνθρώπινες ἀρετές πού ἀρχίζουν ἀπό ἀπλή προσήνεια καί τελειώνουν στή θυσία τοῦ ἀνθρώπου γιά τόν ἄνθρωπο.

"Ἄν μιά καλά ὀργανωμένη κρατική μέριμνα μπορεῖ μέ τά ἰδρύματά της νά καλύψη ὅποιεσδήποτε ὕλικές ἀνάγκες, τήν ἀνθρώπινη ἀνάγκη τῆς ἀγάπης, φιλίας καί ἀνιδιοτελοῦς θερμῆς συμπαραστάσεως θά τήν καλύψουν μόνο οἱ ἄνθρωποι πού ἐμπνέονται ἀπό τήν ἰδέα τῆς προσφορᾶς καί τοῦ ὑπηρετεῖν, ἀπό τήν ἰδέα τῆς ἀγάπης.

...καί δέν ὑπάρχει καλῆς πίστεως ἄνθρωπος, πού ἀνεξαρτήτως θρησκείας δέν θά συμφωνήσῃ μέ τήν πρός Κορινθίους ἐπιστολή τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν, πού ἀρχίζει μέ τό ὠραιότερο ἐπίγραμμα.

" Ἐάν λαλῶ τάς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων καί τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δέ μή ἔχω, ἔγεινα χαλκός ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον."

Μέσα στήν κοινωνία οἱ ἄνθρωποι χωρίζονται πάντοτε σέ τρεῖς κατηγορίες: στούς παρασιτοῦντας, στούς προσφέροντες καί στούς ἀδιάφορους. Ἄν δεχθοῦμε πῶς τό ποσοστά τῶν παρασιτούντων μένουν σταθερά, μέ λύπη διαπιστώνουμε ὅτι οἱ ἀδιάφοροί ἔχουν αὐξηθῆ σημαντικά σέ βάρος τῶν προσφερόντων μέ ἐπιπτώσεις σ' ὄλους τούς τομεῖς τῆς Ἑθνικῆς καί κοινωνικῆς προσφορᾶς, τῆς προσφορᾶς πρός τήν Πατρίδα, τό κοινωνικό σύνολο καί τόν συνάνθρωπο. Πραγματικά ἀντιμετωπίζουμε ἔλλειψη ἀνθρώπων, νά βοηθήσουν, νά ἐργασθοῦν γιά τούς ἄλλους, νά διαθέσουν κάτ' ἐπ' τόν πολύτιμο χρόνο τους γιά ἕνα σκοπό πού σ' αὐτούς δέν θά ἀπέδιδε τίποτε ἐκτός ἀπό τήν χαρά τῆς κάποιας ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς καί τήν ικανοποίηση τῆς ἀγάπης, πού ὁδηγεῖ στήν πραγματική ἀνθρώπινη εὐτυχία.

Τήν ἀνάγκη συνεργασίμων ικανῶν καί προσφερόντων κοινωνικῶν ἀνθρώπων, ἔχουμε σήμερα ὅσο ποτέ ἄλλοτε καί ἡ πρόοδος κατ' ἐξοχήν ἐξαρτᾶται ἀπό τήν κάλυψη τῆς ἀνάγκης αὐτῆς. Συνεργασίμα ἱκανά καί ἐμπνευσμένα στελέχη ἀποτελοῦν τόν οὐσιώδη παράγοντα ἐπιτυχίας σέ κάθε προσπάθεια καί πρέπει ἐγκρίτως νά ἐπισημανθοῦν, νά ἐνθαρρυνθοῦν, νά ἀξιοποιηθοῦν.

(3) Εἶναι πραγματικά ὀδυνηρό νά διαπιστώνη κανεῖς τό πόσο ἀμορθολογικά ἀξιολογοῦνται καί ἱεραρχοῦνται οἱ ἀνθρώπινες ἀνάγκες σήμερα καί πόσο δυσμενεῖς εἶναι οἱ ἐπιπτώσεις αὐτοῦ τοῦ ἀμορθολογισμοῦ στήν υγεία, τήν ἀνάπτυξη, τήν γαλήνη καί τήν εἰρήνην τοῦ κόσμου.

Κτυπητό παράδειγμα ἀποτελοῦν δύο συγκινητικῆς ἀντιθέσεις: α) Ἡ ἐμπληκτική πρόοδος στήν ἔρευνα τοῦ διαστήματος καί τῆς τεχνολογίας τῶν πυραύλων γιά τήν ὁποία ξοδεύονται ἀμύθητα ποσά καί πού ἀσφαλῶς θά ὁδηγήσῃ τόν ἄνθρωπο πολύ πέρα ἀπό τό φεγγάρι, στά ἄστρα τοῦ μεγαλειώδους σύμπαντος.

Ἀληθινά μεγαλειώδες ἐπίτευγμα πρός δόξαν καί τιμή τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας ὄλων τῶν συνεργαζομένων κλάδων τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἀλλά καί τοῦ γοήτρου τῶν ἀνταγωνιζομένων χωρῶν πού χρηματοδοτοῦν.

β) Η απογοητευτική στασιμότης στο πρόβλημα τής πρωτεϊνικής πείνας πού μαστίζει σήμερα τήν ανθρωπότητα. Η παγκόσμια παραγωγή τών αγαθών είναι έλλειματική σέ πρωτεΐνες απαραίτητες γιά τήν ανάπτυξη τών νεαρών οργανισμών και τήν συντήρηση όλων μέ τήν έναλλαγή τής ύλης, ένω συγχρόνως διατίθεται ένισα ώστε υπερεπάρκεια νά χαρακτηρίζη τίς ανεπτυγμένες χώρες μέ έφθονο κρέας, γάλα, αυγά κλπ, ανεπάρκεια ώρισμένες χώρες μέσης ανάπτυξεως και μειωμένης παραγωγής -καταναλώσεως ζωοτεχνικών προϊόντων και τέλος πρωτεϊνική πείνα νά κυριαρχή στο μεγαλύτερο μέρος τών υπανάπτυκτων λαών μέ τραγικά αποτελέσματα σέ άρθμό ανθρωπίνων υπάρξεων πού ξεπερνά σήμερα τό I δισεκατομμύριο και συνεχώς αύξάνεται μέ τό ρυθμό τών γεννήσεων ιδιαίτερα στίς χώρες αυτές. Δυσπλασία χρόνια νοσήματα, πνευματική καθυστέρηση και πιθανότητα ο θάνατός άγκαλιάζουν σήμερα τά θύματα αυτής τής Παγκοσμίας πρωτεϊνικής κρίσεως πού μέ μειωμένα μέσα ο F.A.O. , ο UNICEF και παρεμφερείς οργανισμοί ή οργανώσεις έπιστημονικών κλάδων τής Γεωργίας, τής Ιατρικής και τής Χημείας άγωνίζονται κάτι νά κάνουν και κάτι τό θετικό νά επιτύχουν ή νά δώσουν έντός από τό έλεος τών ανθρώπων τής αγάπης πού προσφέρουν από τό ύστέρημά τους χωρίς νά μπορούν νά λύσουν τό πρόβλημα.

Δέν νομίζετε ότι οι γήινες οικονομικές και επιστημονικές δυνατότητες, πρέπει νά σφραγοῦν και νά διατεθοῦν στήν αντιμετώπιση αυτών τών γήινων προβλημάτων έστω και από στοιχειώδη ανθρωπισμό;

Διάθεσις χρημάτων, νέες πηγές πρωτεϊνών, βελτίωση τής βιολογικής αξίας τών φυτικών προϊόντων και αύξησης τής γεωργικής παραγωγής είναι κατευθύνσεις πού θά λύσουν τό πρόβλημα και αξίζει ένα μεγάλο ευγε στήν σουηδική ακαδημία τών επιστημών πού απέένειμέ τό βραβείο NOBEL τής ειρήνης τοῦ 1970 στον Αμερικανό έρευνητή τοῦ Παγκοσμίου Κέντρου Έρευνών επί τών σιτηρών τοῦ Μεξικου Δρ. BORLAUG, γιά τίς επιτυχεῖς του έρευνες και επιτεύξεις στον τομέα τών ποικιλιών σίτου άμωτέρας άποδόσεως και βιολογικής αξίας καταλλήλων γιά τίς χώρες τής πρωτεϊνικής πείνας. Πραγματικά τό πρόβλημα τής ειρήνης έδω έχει τήν βάση του.

(4) Στίς ανεπτυγμένες οικονομικά και έμπολιτιστικά χώρες όπου ο άνθρωπος έχει εξασφαλισμένη τήν ζωή του και έφ'όσον εξελιχθῆ φυσιολογικά ένα οποιοδήποτε επαγγελμα είναι άρκετά

προσοδοφόρο ώστε να παρέχη στην οικογένειά του μια πλήρη άνεση έστω και μετάθνατο, παρουσιάζονται φαινόμενα αυτοκτονιών σε νεγάλο ποσοτό πού έρευνώνται σήμερα από τούς κλάδους τής ψυχιατρικής και τής ψυχολογίας, σαν ένα άπ'τά σοβαρά προβλήματα τής έποχής.

Είναι φανερό ότι ή λύσις τών ύλικών προβλημάτων τής ζωής αντί, να δώση χαρά, αίσιοδοξία και δύναμη, ώδήγησε σε παθολογικές καταστάσεις μελαγχολίας και άδιαφορίας για τούς πάντας και τά πάντα έμείωσε τά ένδιαφέροντα τής ζωής, πού έπαφε για τούς άνθρωπος αυτούς να έχη ένα νόημα μια άποστολή.

Σ' αυτό τό συνεχώς έπιτεινόμενο πρόβλημα, οι μελετητάι τείνουν να συμφωνήσουν ότι οι άνθρωποι αυτοί όφείλιουν τήν καταστροφή τους στο ότι έχασαν δύο πράγματα, τίς ανάγκες και τά ιδανικά τους.

Είναι άληθινό ότι άνθρωποι πού μοχθοϋν άγωνίζονται για να καλύφουν τίς ανάγκες τής οικογενείας τους ή για να ύπηρετήσουν ένα ιδανικό, δέν αυτοκτονοϋν ποτέ. Η ζωή τους έχει νόημα και σκοπό.

Η καλλιέργεια τών έθνικών και κοινωνικών ιδανικών μέ τήν άγνωστα τήν έμπρακτ ή άγάπη και προσφορά πρós τήν πατρίδα, τόν άνθρώπο και τήν ανθρωπότητα όλόκληρη μέ τά τόσα της προβλήματα και τίς άπειρές ανάγκες, άποτελοϋν μια έπιτεκτική άνάγκη και τιμά όλους εκείνους πού τίμια, εύσυνείδητα και μέ άνιδιοτελή ένθουσιασμό αναλαμβάνουν μια τέτοια άποστολή.

Και στο σημείο αυτό έρωτώ καθένα από σας:

Μπορεί κανείς να άμφισβητήσει ότι τά προβλήματα και οι αντίθέσεις τής ανθρωπότητας και τών άτομων, έχουν άνάγκη έπιλύσεως και ότι τήν άνάγκη αυτή αισθάνονται περισσότερο άπ' όλους οι νέοι μας;

(5) Άφσα τελευταία αυτή τή σύνθετη άνάγκη πού άποτελεί τό κλειδί τής έπιλύσεως τών περισσοτέρων προβλημάτων και πού μπορεί περισσότερο άπό κάθε τί να συμβάλλη στην ύλική πνευματική και ψυχική βελτίωση τής ανθρωπότητας. Επί τής άνάγκης αυτής δέν πρόκειται να σας άπασχολήσω ιδιαίτερα γιατί είναι εκείνη πού σας έμπνέει στην Προσκοπική σας ζωή, εκείνη πού θίγει τή χορδή τής άγάπης σας για τούς νέους και πού σας ύποκινεί σε μια εύρεία παιδαγωγική προσπάθεια στα πλαίσια τής ώραιάς μας ιδεολογίας.

Είναι η ανάγκη εξυψώσεως και αξιοποιήσεως της νεότητας
και η ανάγκη γεφυρώσεως του χάσματος μεταξύ των γενεών που
ο ρυθμός της ζωής, αλλά και όλα όσα περιέλαβε η συνσπικτή
αυτή ομιλία, συνεχώς τό εύρύνουν...

Η 'Εκπαιδεύτρια των GUIDES DE FRANCE Δνίς Ο. BONTE
σέ μιá ομιλία της μέ τίτλο "Σκέψεις γιά τό αιώνιο πρόβλημα
των αντιμετώπων γενεών (I) και ή τότε Πρόεδρος του Τμήματος
'Εκπαιδεύσεων του Σ.Ε.Ο. Δνίς Εύα Πενθερουδάκη στήν εισηγήσή
της επί του " Τί πιστεύουμε- 'Αντίστοιχες υποχρεώσεις μας (2)
στό IB 'Επιανελλήνιο Συνέδριο 'Εφόρων έμελέτησαν μέ πληρότητα
τό θέμα.

Βρέθηκα σέ δύσκολη θέση όταν ένας παλιός άνιχνευτής μου
και τώρα 'Αρχηγός στό Σ.Ε.Π. μου υπέβαλε σ' ένα κύκλο συζη-
τήσεων σέ μιá 'Εκπαίδευση τήν ακόλουθη έρώτηση:

" Δέν νομίζετε ότι κατακίνετε τήν κάμηλον και διυλίζετε
τόν κώνωπα όταν σήμερα έσείς οι παλιοί δέχεσθε μέ άπάθεια
ή μέ στωϊκότητα τόσες άδυναμίες κοινωνικές που πολλές φορές
είναι έγκληματικές, ένω είσθε τόσο εύαίσθητοι και ένωχλεϊ-
σθε υπερβολικά από τίς φαβορίτες, τά μακρυά μαλλιά, τήν κάποια
έλευθερία δράσεως και τόσες άλλες έκδηλώσεις των νέων; "

Περιορίζομαι λοιπόν νά υπενθυμίσω ότι ή αντίδραση των
νέων στά κάπως δικαιολογημένα έρωτηματικά τους και τήν
άδυναμία τους νά βροϋν κάποια λύση στά σημερινά προβλήματα,
γίνεται αίτία άκόμα και μιáς άπογνώσεως που οδηγεί πολλές
φορές σέ βίαιες έκδηλώσεις είτε των Χίππυς ή των άντιχίπυς
ή των όργανισμένων νέων ή των φοιτητών κ.ά. είτε άρνητικών
μονάδων που έίρωνεύονται τά πάντα και πρό παντός ό, τι έμείς
κρίνουμε σωστό ή πιστεύουμε. Χωρίς άμφιβολία τό πνεύμα του
Σόπενάουερ, του Ζάν Πώλ Σάρτρ και νεωτέρων έχει πολύ έπι-
δράσει σ' όλα αυτά.

Σέ μιá κοινή προσπάθεια, σέ ένα διάλογο άν θέλετε μέ τούς
νέους, διάλογο καλής θελήσεως γιά τήν αντιμετώπιση των
σημερινών προβλημάτων και μιá γεφύρωση του χάσματος των
γενεών, πρέπει νά πρυτανεύση τό πνεύμα της αγάπης, της είλι-
κρινούς συνεργασίας, της άμοιβαίας συνεισφορής, της παρα-
δοχής κάθε καλού από όποιαδήποτε πλευρά, γιατί στό βάθος
πίσω άπ' τά φαινόμενα της άδιαφορίας και της άρνήσεως που

(I) Ο. BONTE, 1970. Σκέψεις γιά τό αιώνιο πρόβλημα των αντιμε-
τώπων γενεών, Δελτίον 'Εκπαιδευτριών ΣΕΟ
τεύχος 6.

(2) Ε. Πενθερουδάκη, 1970, Τί, πιστεύουμε- 'Αντίστοιχες υποχρεώ-
σεις μας, Δελτίο 'Εφόρων ΣΕΟ τ. 17.

μᾶς σκαίρουν, ὑπάρχει μιά μεγάλη ἀνάγκη, ἡ ἀνάγκη πού ἔχουν οἱ νέοι ἀπό μᾶς, ἔστω κι' ἂν κρύβεται ὑποσυνείδητα μέσα του.

Σ' αὐτό τό σημεῖον τῆς χρυσῆς τομῆς αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη νά σᾶς ὑπενθυμίσω τό χρυσό ἀλάθητο κανόνα τοῦ Προσκοπικοῦ Προγράμματος πού θά ἀποτελέση πάλι τόν γνώμονα τῆς προσπάθειάς:

α) Τί θέλουν οἱ νέοι ἀπό μᾶς;

β) Τί νομίζουμε πώς πρέπει νά τοὺς προσφέρουμε;

Τήν δίψα τοὺς γι' ἀλήθεια, ὁμορφιά, δικαιοσύνη, ἐμπιστοσύνη μάθηση, διάνοιξη πεδίων δημιουργικῆς δραστηριότητος καί τήν εἰρηνική ἐπαναστατική τους διάθεση, πρέπει νά τήν συνδυάσουμε στήν προσπάθεια τῆς δημιουργίας τους, τῆς βαθμιαίας ἐξελίξεως τῆς διαμορφώσεως τοῦ χαρακτῆρος τους, τῆς μορφώσεως καί ικανότητός τους καί τέλος αὐτῆς τῆς προσωπικότητος μέσα στά εὐρέα πλαίσια τῶν ἀγνῶν καί ὠραίων οἰκογενειακῶν, ἐθνικῶν καί χριστιανικῶν μας παραδόσεων καί μέ τήν παραδοχή καθε δικαίου αἰτήματος καί πρίν ἀπ' ὅλα τῶν δικῶν μας σφαλμάτων.

Οἱ δύο ἀνάγκες μποροῦν νά θεωρηθοῦν συνιστῶσες δυνάμεις μέ συνισταμένη τήν κοινήν προσπάθεια καί τίς κοινές ἐπιδιώξεις. Κύριοι φορεῖς τῆς προσπάθειας εἶναι οἱ νέοι καί ἡ οἰκογένεια, οἱ νέοι καί οἱ σπουδές καί τέλος οἱ νέοι καί ἡ ἐξωσχολική τους ἀπασχόληση ὅπου συμβάλλουν ἀποφασιστικά οἱ νεανικές συντροφιές οἱ παιδικές ὀργανώσεις καί οἱ κινήσεις νεότητος.

(I) Τό οἰκογενειακό περιβάλλον, πρέπει κατά τό δυνατόν νά μετριάση τό ἄγχος τῆς ζωῆς καί νά ἐπανεύρη τήν εὐεργετική γαλήνη καί τήν χαρούμενη ἐποικοδομητική γιά τήν διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν ἀτμόσφαιρα.

Πέραν ἀπό τό ἐνδιαφέρον γιά τίς σπουδές καί τήν ὑγεία τῶν παιδιῶν, ὁ σύνδεσμος γονέων - παιδιῶν πρέπει νά ἀναπτύσσεται βαθύτερα μέ τήν συζήτηση, τήν κατανόηση, τήν ἐπίδειξη ἐνδιαφέροντος σέ ὅ,τι ἐνδιαφέρει ἢ προβληματίζει σήμερα τά παιδιά καί μέ τήν ὑπόδειξη λύσεων πού νά χαρακτηρίζονται ἀπό εὐρύτητα πνεύματος χωρίς ἀγόνους δογματισμούς πού συνήθως φέρουν ἀποτελέσματα ἀντίθετα ἀπό ὅ,τι ἐπιδιώκουμε.

"Ας μή ξεχνοῦν οἱ γονεῖς, οἱ δάσκαλοι καί οἱ ἡγέται παιδιῶν πώς ἡ σκυτάλη τῆς χαρᾶς, τῆς δημιουργίας καί τῆς ἀγάπης δέν δίδεται ἀλλά παίονεται καί στό σημεῖο αὐτό πάνω ἀπό τά παχειά λόγια, τίς θεωρίες καί τίς παροτρύνσεις, σημασία ἔχει τό προσωπικό παράδειγμα σ' ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τῆς ἐπαγγελμα-

τικής, οίκογενειακής και κοινωνικής ζωής.

(2) Τό σχολείο ή τό Πανεπιστήμιο βλέπει τά παιδιά σάν πνευματικά προβλήματα και συνεπώς γιά νά συμβάλη ούσιωδώς στήν ανάπτυξη τους πρέπει νά τά διαχωρίζη σέ όλιγάριθμες τάξεις μαθημάτων ή έργαστηρίων και νά ανανεώνη συνεχώς τά προγράμματά του ανάλογα μέ τήν πρόοδο σ' όλους τούς τομείς τών γραμμάτων, τής τέχνης και τής έπιστήμης χωρίς γλωσσικές παλινωδίες, μέ γνώμονα τήν έπιστημονική ή ιστορική αλήθεια, μέ εφαρμογή νέων μεθόδων Έμπαιδεύσεως πού κυρίως βασίζεται στήν έρευνα δυναμική τών όμίλων και μέ τομείς εξειδικεύσεως πού νά ακολουθοῦν πάντοτε μιά πλήρη γενική κατάρτιση. Οί νέοι μας δέν θά γίνουν εξειδικευμένοι σάν μηχανές. Έχουν ανάγκη νά γίνουν πρίν άπ' όλα " ΑΝΘΡΩΠΟΙ".

Σάν όπαδοί τών ίδεών τοῦ Β.Ρ. Έχουμε μιά λεπτή διαφωνία στήν αξιολόγηση και ιεράρχηση τών στόχων τής στοιχειώδους και μέσης Έμπαιδεύσεως.

Τό σχολείο έπιδιώκει α) τήν προσφορά γνώσεων, β) τήν υγεία τών παιδιών, γ) τήν συμβολή στή διαμόρφωση τοῦ χαρακτήρος τους. Έμεϊς συμφωνοῦμε άπόλυτα αλλά άντιστρέφοντας τήν σειρά τών στόχων: Χαρακτήρ - Υγεία - Γνώσεις (I)

Οί σημερινές παγκόσμιες εξελίξεις, ή ύστέρηση τής προόδου στόν άνθρωπιστικό τομέα και οί, άντιδράσεις τών νέων, διαλογουόυν άπόλυτα τήν σιέψη έκείνου πού ακολουθοῦμε τά χνάρια του: " Ένα Έθνος δέν όφείλει τίς έπιτυχίες του στόν Ισχυρό έξοπλισμό του όσο στόν χαρακτήρα τών πολιτῶν του." (I)

Οί έλεύθεροι άνθρωποι δέν έμπαιδεύουν μάζες, διαπαιδαγοῦν άτομα και διαμορφώνουν προσωπικότητες.

(3) Τέλος, ή έξωσχολική ζωή τής νέας γενεάς άπό τό παιχνίδι τής γειτονιάς, τόν παιδικό κήπο, τό άθλητικό γήπεδο και τήν φοιτητική συντροφιά, δέχεται τήν επίδραση σειράς παραγόντων πού μποροῦν νά προκαλέσουν τό ένδιαφέρον τοῦ παιδιοῦ ή τοῦ νέου, νά προσφέρουν ένα ευχάριστο περιβάλλον σέ συνδυασμό μέ ένδιαφέρουσες ώφέλιμες ή μή άπασχολήσεις, χρήσιμες ή όχι γνώσεις και πολλές φορές μέ τήν βοήθεια ή μή ενός μελετημένου ή μή προγράμματος.

(I) Β.Ρ. "Ο δρόμος πρὸς τήν έπιτυχία"

Συντροφικές, σύλλογοι και κινήσεις νέων συμβάλλουν ουσιαστικά στην πνευματική και ψυχική καλλιέργεια των νέων, χαρίζοντάς τους γνώσεις και πείρα με θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα που εξαρτώνται από συνθήκες και προϋποθέσεις.

Στην άνοργάνωτη συντροφιά ουσιώδη ρόλο παίζει η ποιότητα του πυρήνος που άφομοιώνει τις καλές ή καλές μονάδες που πρωτοέρχονται και εξαρτάται από την δύναμη και την έφεση του νέου να άποφεύγη τις κακοτοπιές και να διαλέγη την συντροφιά που μπορεί να προσαρμοσθή και που μπορεί να καλύψη τα ενδιαφέροντά του.

Στους συλλόγους και τις οργανωμένες κινήσεις νέων οι άρχές οι μέθοδοι και ο ρόλος των ένηλίκων που ήγούνται άποτελεϊ ουσιώδεις παράγοντας στη διαμόρφωση του χαρακτήρος και στον προσανατολισμό τους.

Μιά άνιδιοτελής προσφορά ήγέτου ή στελέχους είναι άνεκτίμητης άξίας όταν η τέχνη του να έλκύη και να οδηγη τούς νέους συνδυάζεται με τις γνώσεις των σημερινών προβλημάτων, με μια ευρύτητα πνεύματος, με ένα σεβασμό προς τις άπόψεις και αντίληψεις του άλλου και προπαντός με ένα λαμπρό παράδειγμα είλικρινούς και μή έπιδεικτικου ανθρωπισμού που έκτιμάται άφάνταστα από τούς σημερινούς νέους.

Ήδη θα πρέπει να άναφερθή πως η άμεση ή έμμεση καλλιέργεια μιας έμπισθείας ή μιας πολεμικής καρπά παντός αντιφρονούντος, άποτελοϋν σοβαρά μειονεκτήματα μεριών από τις σημερινές κινήσεις των νέων.

Αντίθετα η φυσικότης των μεθόδων, η χορήγησις πρωτοβουλίας ή άνάπτυξις της σωματικης και πνευματικης άυτενεργείας ή δράσις στο ύπαιθρο ή διεξοδος της τάσεως προς τά άλλο φύλο με την καλλιέργεια του ίπποτισμού, της προσηνείας, της συνεργασίας και των κοινών δράσεων επί θεμάτων κοινου ενδιαφέροντος που ένθερμα συνιστά σήμερα ο Γαγκόσμιος Προσητισμός και Οδηγισμός, ή συστηματική έρευνα των τομέων της ανθρωπίνης δραστηριότητος με την βοήθεια ενός προγράμματος πρωτοτύπου που να προσαρμόζεται να περιλαμβάνη ποικιλία κίνηση και σκοπό να άναπτύσσεται στα πλαίσια των άρχών της άγάπης και μέσα σφα εύρεα πλαίσια μιας γενικης μεθοδολογίας χωρίς προκαταλήψεις και δογματισμούς έποτελοϋν τούς καλύτερους μοχλούς σε μια προσπάθεια προσεγγίσεως και κατευθύνσεως των νέων με έπιτυχία.

Οι σκοποί και οι αρχές τῶν κινήσεων αὐτῶν δέν ἔχουν ἀνάγκη ἀναθεωρήσεως. Οἱ μέθοδοι και τά-προγράμμάτᾳ ὅμως πρέπει νά συγχρονίζωνται και νά ἀνανεοῦνται συνεχῶς, ὅπως οἱ μέθοδοι και τά προγράμματα τοῦ σχολείου.

Ἡ μελέτη τῶν σημερινῶν προβλημάτων και ἀναγκῶν ἀποτελεῖ ἀνάγκη γιά κάθε κοινωνικό στέλεχος και εἰδικότερα γιά μᾶς πού ἐργαζόμαστε σέ μιά κίνηση μέ ἀκατάλυτες ἀρχές ἀλλά μέ μεθόδους πού ἀνανεοῦνται και προσαρμόζονται μέ εὐεχέρεια σέ ἐποχές και ἐνδιαφέροντα ὥστε νά παρουσιάζουν ἕνα πρόγραμμα πάντοτε ποι-κίλλο πρωτότυπο και ἐκσυστικό, ἕνα πρόγραμμα πού νά ικανοποιεῖ, νά εὐχαριστῆ τά παιδιά και τούς νέους ἀλλά νά ἐκπαιδεύη και νά διαπαιδαγωγῆ συγχρόνως εἴτε ἐφαρμόζεται τό 1970 εἴτε τό 2070.

Οἱ Πρόσκοποι τοῦ μέλλοντος μπορεῖ νά κινοῦνται σέ ἀπίθανα διαστημικά ἄν θέλετε περιβάλλοντα, μέ μέσα και συνθήκες πού ἡ φαντασία μας δέν μπορεῖ νά συλλάβη. Θά ἐμπνέωνται ὅμως ἀπό τό πνεῦμα τῆς ὑποσχέσεως, θά δροῦν κατ' ἐνωμοτίας και θά παίξουν μεγάλα παιχνίδια.

Νομίζω τέλος, πῶς ὑπάρχει μιά ἄλλη ἀνάγκη πού δέν τήν ἔχουμε καλύψει μέ ἐπάρκεια μέχρι σήμερα. Εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας πού πρέπει νά ὑπάρξη μεταξύ προσκοπισμοῦ και ὀδηγισμοῦ, μιάς στενῆς ἀδελφικῆς συνεργασίας πού ἄλλοῦ ἔχει πολύ προχωρήσει και σ' ἐμᾶς πρέπει νά ἀρχίσῃ σέ ἐπίπεδο στέλεχῶν, ἀπό τόν κύκλο τῆς ἐκπαιδεύσεως ἄν θέλετε και νά ἐπεκταθῆ ἀργότερα στά παιδιά στά τμήματα τῶν κλάδων ὅπου και ὅταν κρῖνουμε δυνατόν.

Τό συμπόσιο ἐπί τῆς προσκοπικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑυρώπης πού ἔγινε στό Λονδῖνον τόν Μάρτιο τοῦ 1970 ἔδωσε τήν πιό τρανή ἀπόδειξη τῆς σκοπιμότητος αὐτῆς τῆς συνεργασίας. Ὁ εὐρωπαϊκός ὀδηγισμός ἐκλήθη και μετεῖχε μέ ἐκπαιδευτρίες του σέ σημαντικό ποσοστόν ἡ δέ παρουσία τους τό πνεῦμα τους και ἡ συμβολή τους ἔδωσε τόση χαρά και τόσο καλές σκέψεις και ιδέες ὅπως ἐλπίζω πῶς και οἱ ἴδιες πῆραν ἀπό μᾶς, ὥστε ὅταν ἀποχαιρετιόμασταν σάν νά γνωρίζομασταν ἀπό χρόνια, διερωτηθήκαμε ὀδηγοί και πρόσκοποι πόσες θαυμάσιες εὐκαιρίες χάνουμε γιά μιά ἐποικοδομητική συνεργασία πάνω σέ κοινά προβλήματα διαπαιδαγωγῆσεως, ἐκπαιδεύσεως και προγραμματισμοῦ μέ ὀδηγό και πυξίδα τήν κοινή μας ἰδεολογία.

Ἀδελφοί Πρόσκοποι,

ἡ ὀμιλία αὐτή εἶναι μιά ἀπλή ἐκθεση σκέψεων πού προβληματίζει ἴσως και δέν δίνει ὀριστικῆς λύσεις στά προ-

βλήματά που ή αντιμετώπισή τους αποτελεί τήν βασική ανάγκη τών ανθρώπων και είδικώτερα τών νέων.

"Έχει όμως σαν σκοπό να συμβάλη κατά τό δυνατόν στην παραδοχή τής αιώνιας δυνάμεως τών αρχών και μεθόδων του Προσοπισμού, να ένθαρρύνη έμάς, τά στελέχη του, υποκινώντας μας δέ μια συνεχή, ένθουσιώδη και συστηματική προσπάθεια έκπαιδεύσεως μέσα στα πλαίσια τών σημερινών αναγκών του βιολογικού μας ύλικου, τών παιδιών και τών νέων τής Ελλάδος.

... και σ' αυτή τήν προσπάθεια νομίζω πως δέν κάνουμε τίποτε περισσότερο από του να ακολουθήσουμε τά ίχνη εκείνου που λίγες ώρες πριν έπιστρέφη στην άγκυλιά του Δημιουργού, στην Κένυα τής Αφρικής πριν 34 χρόνια μάς έγραφε στο τελευταίο του μήνυμα:

" Εύχομαι ν' αφήσετε τόν κόσμο αυτό καλύτερο άπ' ό,τι τόν βρήκατε και εΐθε ο Πανάγαθος θεός να σας βοηθήση να τό επιτύχετε. (I)

.....
.....
Η όμιλία αυτή είναι ή εισήγηση που έκανε ο Έκπαιδευτής Αρχηγός Σχολών Ανδρέας Βαλταδώρος εις τήν εις Αθήνας (ΠΥ-ΒΑ) Έθνικήν Έκπαίδευσιν Έκπαιδευτών του Σ.Ε.Π. (Ν.Τ.Τ.Τ.Σ.), τόν Απρίλιο του 1974, και είναι προσφορά τής Π.Ε.Θ. προς τούς Βαθμοφόρους της.

Αύγουστος 1975